

CRONICA DRAMATICA

PIESA ROMÂNEASCĂ ÎN PREMIERĂ ABSOLUTĂ

TEATRUL NAȚIONAL
DIN BUCUREȘTI

IONEȘTII

de Platon Pardău

Data premierei : 5 martie 1986.
Regia : GRIGORE GONTA. Scenografia : FLORIN HARASIM.
Distribuția : GHEORGHE DINICĂ (Ioan); SILVIA POPOVICI (Ana); CLAUDIU BLEONȚ (Nicolae); EUGENIA MACI (Vera).

Simțul realității îl are din plin Platon Pardău, după cum și pe cel al observării atente a felului de a fi și a psihologiei omului zilelor noastre, mai ales a celui implicat în momentele-cheie ale făuririi noii noastre societăți. Îi place să scrie despre contemporanul său. O dovedesc romanele, reportajele, iar recent și piesele sale. Diversificându-și uneltele literare, scriitorul caută totodată să descopere și legile scrise și nescrise ale genurilor pe care le abordează, după cum o demonstrează și noua sa piesă, **Ioneștii**, cea de-a doua montată de Naționalul bucureștean.

O acțiune respectând regula clasică a unității de loc și petrecându-se într-un timp aproape identic cu cel scenic (doar câteva ceasuri), dar o acțiune interioară din cele ce îngăduie descoperirea întregii vieți, a gândurilor, idealurilor, realizărilor și slăbiciunilor eroilor ne arată dorința autorului de a răspunde exigențe-

lor unui teatru în permanentă transformare. Simțul conflictului, al ciocnirilor puternice, deschise, îi aparține și el lui Platon Pardău. El există în ascuțișul comentariului, în rapiditatea și fluiditatea frazei. În **Ioneștii**, acest simț al conflictului se materializează mai cu seamă în personajul principal, Ioan Ionescu, inginer energic, plin de vitalitate, activ și ambițios, ajuns la ceasul răfuieiilor cu sine însuși, încercând o radicală refacere a vieții printr-o demisie răsunătoare, la care va renunța însă, în final, dându-și seama că nu mai poate face cale întoarsă și nu mai poate deveni cercetătorul care ar fi putut să fie, dacă... ar fi avut mai mult curaj să rămână el însuși. Acest conflict îl percepem, îl intuim — și lucid, și afectiv — prin modul în care personajul refuză să răspundă la întrebările directe ce-i sînt puse, ocolindu-le cu abilitate, fugind în aforisme, proverbe, vorbe de spirit, observații malițioase sau răbufniri furioase.

Simțim și înțelegem acest conflict și datorită șansei extraordinare a dramaturgului de a-și vedea eroul interpretat de Gheorghe Dinică, unul dintre acei actori care știu să dea culoare și înflăcărare fiecărui gest și infinite nuanțe fiecărui cuvînt rostit. Tăcutul Stelian din **Iubirile de-o viață** a devenit acum extrovertitul și histrionicul Ioan Ionescu, personaj ce va rămîne legat organic de biografia sa artistică, pentru că reprezentă, așa cum l-a realizat actorul, un erou contemporan demn de reținut, cu lumini și umbre, cu greșeli, dar și cu merite.

Există și un conflict între Ioan Ionescu și fiul său, ambițiosul Nicolae Ionescu, strălucit inginer, sigur de valoarea sa de cercetător și dornic să-și vadă calitățile recunoscute cît mai repede pe plan social, exact lucrul pe care